

[Fraenkel.]

Afgørelsen saa ganske overordentlig meget for Befolkningen paa Grund af Tiderne, som de er, paa Grund af den store Mangel paa Beskæftigelse, at Befolkningen i hvert Tilfælde kan forlange, at den bliver stillet klart overfor Spørgsmaalene, saaledes at den ved, hvad det er, den dømmes om.

Jeg maa derfor sige, at jeg i nogen Grad bebrejder Statistisk Departement, at det uden videre giver Svar paa saadanne Spørgsmaal, uden at gøre nogen som helst Tilføjelse om, at det ikke maa forstaaes saaledes, at de Tal, de nu her leverer fra sig, betyder, at saa meget svares der i Virkeligheden i Told.

For saa vidt er Statistisk Departement i Salveten, som det overfor de Mennesker, der ved Besked i Forvejen og som Følge deraf kunde undvære disse Oplysninger, har taget Forbehold, idet der paa dets Skrivelse ganske tydeligt staar, at

„Forudsætningen stadig har været, at Industrien udnytter Toldsatserne fuldt ud.“

For saa vidt har Statistisk Departement taget et Forbehold, men da Statistisk Departement meget godt ved, hvad disse Prisoopgivelser skal bruges til, kunde man forlange — i hvert Fald forlanger jeg det — noget mere af Statistisk Departement.

Jeg minder om, at der i sin Tid af det preussiske Statistiske Bureau blev forlangt en Ændring i Befolkningsstatistikken, hvis Betydning efter Statistisk Bureaus Chefs Udtryk var denne: Naa, vi skal altsaa lave Landbrugere! Det blev en meget alvorlig Affære for ham; den indbragte ham imidlertid foruden Ubehageligheder ogsaa almindelig Agtelse derved, at han tog Risikoen paa sig og gav det Syn paa Ordren, han havde faaet, Udtryk i den Indberetning, han afgav. Det forekommer mig, at man kunde kræve noget lignende af Statistisk Departement, før det slipper Tal som disse løs.

Hvis man vil gaa ud fra disse Tal, maa man spørge, om f. Eks. Landmændene virkelig tror, at deres Toldbeskyttelse paa Ost, 20 Ø. pr. kg, udnyttes. Det er ganske umuligt at le denne Sag væk, som det ærede Medlem Hr. Zahle forsøger paa, ganske umuligt, det kan ikke les væk, for det er

en Virkelighed. Der betales 20 Ø. i Told pr. kg for Ost, og den simple Ost her i Landet koster vel en Snes Øre Pundet, antager jeg; allerede disse simple Tal viser ethvert Menneske, at det er ganske umuligt at regne med Toldens fulde Udnyttelse.

Det er derfor efter min Mening galt, at Statistisk Departement har givet disse Oplysninger uden paa en ganske anderledes eftertrykkelig Maade, end det er sket, at gøre opmærksom paa dette Forhold, og det er ogsaa galt, at efter min Mening unfair, uden yderligere Bemærkninger at trykke dem op her i Betænkningen, og endnu mere unfair vil det være at løbe rundt i Agitationen med disse Tal og arbejde paa dette Grundlag, fordi man derigennem vildfører Befolkningen, og det skulde man ikke gøre, allermindst i et saa vigtigt Spørgsmaal som dette.

Ordføreren (Stæuning): Af den højtærede Ministers Bemærkninger er der kun een, jeg har Anledning til at fæstne mig ved. Det var urigtigt, naar den højtærede Minister mente, at det Tilbud, vi havde givet om en Ændring med Hensyn til saadanne Toldforanstaltningers Vedtagelse, gik ud paa, at Rigsdagen først skulde beskæftige sig med Sagen, efter at en Toldforanstaltning var iværksat.

Det vilde ikke være noget Tilbud, for saaledes lyder Lovforslaget. Vi har netop i Samraadet med Ministeren spurgt, om det vilde hjælpe paa Ministerens Imødekommen, naar vi lod Rigsdagen være den endelig afgørende og nøjedes med at lade Udvalget være forberedende, saaledes som det i øvrigt er Hensigten, og dette har vi ogsaa givet Udtryk i Betænkningen, og det har den højtærede Minister selvfølgelig læst, inden han før sagde det urigtige.

Jeg vil gerne i Anledning af det ærede Medlem Hr. Fraenkels Bemærkning om, at det var unfair at optrykke i Betænkningen disse Redegørelser og Beregninger, sige, at dette maa jeg bestride. Udvalget har indkaldt disse Oplysninger og har ønsket, at de skulde ledsage Betænkningen, og det er en sædvanemæssig Fremgangsmaade; det staar da blot til Medlemmerne selv ikke paa unfair Maade at benytte saadanne Beregninger, som maatte foreligge. I saa Henseende vil der ikke fra